

مفهومی از روندها و سبک‌ها (۱)

در چارچوب جلسات آمادگی اولیه

منظور از این روندها چیست؟ برای آشنایی با این روندها، صحبت اخیر کارگاهی که به این موضوع پرداخته است را بازخوانی می‌کنیم. در اولین بررسی سراج زندگی عموم مردم می‌رویم. چه روندهایی در زندگی آنها وجود دارد؟ حتی می‌توانیم این‌ها را مشابه «چه سبک‌هایی» در نظر بگیریم.

الف) مثلاً زندگی بعضی‌ها روند «سیستماتیک» و حساب‌شده‌ای دارد؛ همراه با دیسپلین و نظم و یا در مقابل، روند زندگی افراد دیگر درهم و به‌هم‌ریخته است. همه نوع چیزی در آن هست. انگار هر چیزی دستش می‌رسد در این روند (وسبک زندگی‌اش) وجود دارد. می‌توانیم آن را چیزی مثل آش‌رشته بگوییم. از همه جا و همه چیز در سبک زندگی به‌هم‌ریخته‌اش وجود دارد و روند حرکتی او نیز بازتاب همین است. می‌توانیم به آن مثلاً بگوییم روند «خانوسی»^۱. اما همان آش‌رشته برای ما ایرانی‌ها ملموس‌تر است. روند حرکت بعضی دیگر اگر مستقیم

۱. این متن به توضیح بند ششم متن «برای ادامه درس‌های حضوری (با ایلیم) چه قدم‌ها و آمادگی‌هایی لازم است؟» می‌پردازد. در بخشی از آن متن اشاره شده که «در تعالیم ما می‌بایست انواع روندها و رویکردها را بشناسیم تا با هماهنگی و همراهی بیشتری آنها را طی کنیم مثلاً روندهایی مثل نحل (زنبور عسل)، نمل، فیل، والعصر، حمد، مانده، طور، نجم، یاسین، ظهی، بقره و ...» (و)

۲. کانوس، کی‌آسی

و صریح است در مقابل، روندی با شاخصه پیچ و تاب خوردن، دور زدن و بازی در آوردن وجود دارد. این روند یا سبک زندگی را می‌توانیم «مارپیچی» هم بگوییم. کلمه «مارپیچ» محسوس تر است. بعنوان مثال کسی که در یک پرونده قضایی خطرناک و چندمجهولی وارد شد ممکن است از روند مارپیچی استفاده کند تا بتواند دفاعیات مناسبی ارائه دهد. در حالی که بعضی ترجیح می‌دهند از همان سبک صریح و مستقیم استفاده کنند. این یکی را می‌توانیم روند «برّه» بگوییم یا حتی «کف دست»؛ همانطور که کف دست را برای سادگی و صداقت و صراحت مثال می‌زنند. به این ترتیب ما ده‌ها روند و نیز سبک را در زندگی مردم می‌توانیم بازیابی کنیم و اسامی متناسبی هم برای آنها استفاده کنیم که گویای این روندهاست. مثلاً نوع برخورد عوامانه و قشری‌گری با مسائل و افرادی که کاملاً سطحی و سطحی‌نگر با همه چیز برخورد می‌کنند در مقابل سبک پیچیده و چندلایه. به برخورد عوامانه و قشری می‌توانیم بگوییم «آبکی» و به روند پیچیده می‌توانیم بگوییم «هزارتو (لابیرنت)» یا «انیشیتن». همه این صحبت‌ها در یک جامعه محدود می‌تواند معنادار باشد و قصد ما هم صرفاً مثال‌هایی برای (تا حدی) آشنایی با مفهوم روند و (تا حدی) سبک است؛ نه ارائه تعاریف رسمی و معتبر. زندگی بعضی‌ها روندی صعودی و بعضی روند سقوطی (و کاهشی) دارند. روند زندگی بعضی‌ها صرفاً بر اساس هوس‌بازی، هوا و هوس و هیجان و اصطلاحاً «حالی‌حولی» است. هر چیزی که نسیم به هوس‌های او بوزاند و به هر قیمت لذتی هر چند زهرآلود و سطحی بدهد به آن لبیک می‌گویند. بعضی‌ها واقعاً «پول‌پرست» هستند. این فقط یک صفت نیست، روند زندگی او همین است. تقریباً همه مردم پول را که بیانی از قدرت و اقتدار و اختیار است دوست دارند اما روند پول‌پرستی، افراط و زیاده‌روی بیمارگونه‌ای در محوریت قرار دادن پول دارد و به عبارتی همه چیز را قربانی پول می‌کند حتی خودش و خانواده‌اش را. اگر لازم باشد می‌توانید ده‌ها روند و سطح دیگر به این فهرست اضافه کنید و این کار ساده است. اما قصد ما تهیه فهرست این روندها و سبک‌ها نیست بلکه این مقدمه‌ای بود برای آشنایی با روند و تا حدی سبک و سلوک در میدان‌ها.

ب) این دربارهٔ روندهای معمول و زندگی روزمره مردم بود. حالا به زندگی افراد منطقهٔ آلفا و بتا^۳ سری بزنیم. در زندگی حرفه‌ای‌ها، سطوح بالای جامعه، دو سه درصدی‌ها (از یک درصدی‌ها تا پنج درصدی‌ها) روندها و سبک‌هایی وجود دارد.

«موفقیت‌گرایی»؛ این نوع افراد غالباً موفقیت‌گرا هستند و یک روند شاخص از موفقیت‌گرایی در زندگی آن‌ها دیده می‌شود. یا مثلاً روند «مبارزه»؛ اکثر این اقشار به نوعی مبارز هستند و در حال مبارزه هستند. مبارزه با ضعف‌ها، با ناامیدی‌ها، حتی مبارزه با رکودها و ناتوانی‌های شخصی، مبارزه با تمایلات و هوس‌ها (در اغلب اوقات) یا «تفکر-محوری» و «تحقیق‌گرایی»... و تعداد زیادی روند و سبک دیگر که احتمالاً برای ...

ج) این بار برویم سراغ رویکردها و روندهایی در زندگی اساتید باطنی و بزرگان. در زندگی صف‌ها یا حتی ساحران بزرگ می‌توانیم آن‌ها را مثلاً تحت عنوان خصوصیه آدم‌های «عجیب غریب» بیاوریم. اگر بخواهیم وزن خاصی به آن‌ها ندهیم. وقتی زندگی صف‌ها و اساتید حق از همهٔ انواع آن‌ها را در همهٔ تاریخ در دسترس یا در همه جای دنیا بررسی می‌کنیم، با رویکردها و روندهایی تقریباً مشترک (در پایه و مخرج مشترک) روبرو هستیم. مثل روند «اسرارگرایی»؛ آن‌ها دائماً اسرار را (درست یا غلط) دنبال می‌کنند. اسرار اهمیت بسیار بیشتری برای آن‌ها دارد تا اطلاعات سوخته و اخبار آشکار (...). و همین روند اسرارگرایی همه چیز را در زندگی آن‌ها تحت الشعاع قرار می‌دهد...

روند «نیروگرایی»؛ آن‌ها به شکل‌های مختلف به دنبال اقتدار باطنی و نیروی روحی هستند؛ چه از طریق معتبر و هنجار و یا ناهنجار و نامعتبر...

روند «ناهمانندی»؛ آن‌ها عموماً در همه چیز ناهمانند با مردم زندگی می‌کنند؛ حتی وقتی مجبور و ناچار باشند در بعضی از پوسته‌ها و ظواهر شبیه مردم باشند (مثل پوشیدن لباس، خوردن غذا و ...). آن‌ها مانند مردم نیستند. مثل مردم فکر نمی‌کنند. مثل مردم نمی‌بینند،

۳. در این دسته‌بندی از سطوح هفتگانه آلفا، بتا، تتا، ... استفاده شده است. (و)

نمی‌شنوند و حرکت نمی‌کنند، مثل مردم قضاوت نمی‌کنند یا حتی به راحتی قضاوت نمی‌کنند و چیزی را مثل مردم ردّ و قبول نمی‌کنند... و ده‌ها جنبه دیگر.

...

باز هم قصد آن نبوده که در این جلسه کارگاهی و مباحثه‌ای تفکر جمعی، به ابعاد این موضوع پرداخته شود و یک قصد اصلی جلسه، آشنایی افراد با روندها و سبک‌ها در میدان‌های شدید و میدان‌های حضوری و تعالیم خاص بوده است. حالا ما می‌توانیم درک بهتری از مفهوم روندهایی که در نوشته قبل از این توضیح داده شد داشته باشیم. الان می‌توانیم با روش‌های مشابه این درباره مفهوم آن روندها و سبک‌ها لااقل حدس بزنیم و احتمالات مختلف را بررسی کنیم. البته در تمام طول این بررسی ما باید در نظر بگیریم که آنچه مطرح می‌کنیم فقط یک احتمال است. یک برداشت که می‌تواند درست باشد یا نباشد؛ مگر اینکه منابع معتبر بر آن مهر بزنند یا روندها یا شبکه‌هایی که سال‌های زیادی است فعال بوده و محصول‌های بسیار داده‌اند.

بازنویسی و ویرایش قسمتی از جلسه کارگاهی

مورخ ۱۴۰۳/۴/۲۴

توسط پریا (شباب حسامی)

(تمام حقوق محفوظ است)

هیچ بخشی از این مطلب، بدون اجازه کتبی ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی، تصویر و صدا نیست. این اثر تحت پوشش قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان، و هنرمندان قرار دارد.